

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 4665-10-13

לפני: סגן הנשיאה יצחק ענבר

המבקש

נתנאל מזרחי

ע"י ב"כ עו"ד עמירם טפירו

נגד

המשיבים

1. השרון אינטרנט בע"מ

2. דלל אורן אפי

ע"י ב"כ עו"ד תמר קרת, אסף רצון ושי דיל

פסק דין

1. לפני בקשה לאישור הסדר פשרה בתובענה ייצוגית, בהתאם לסעיפים 18-19 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן – **חוק תובענות ייצוגיות**).
2. המבקש הגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד המשיבה 1 (להלן – **המשיבה**), המפעילה והבעלים של אתר היכרויות בעל אוריינטציה מינית בכתובת www.sex-party.co.il (להלן – **האתר**) ונגד המשיב 2 הדירקטור ובעל המניות היחיד במשיבה. במוקד בקשת האישור עומדת טענת המבקש לפיה בתקופה מסוימת, שמשכה אינו ידוע למבקש, הטעתה המשיבה את לקוחותיה והציגה בפניהם מצג שווא ביחס למחיר דמי המנוי החודשיים בו יחויבו, באמצעות פרסום באתר בנוסח הבא: **"מבצע! מנוי חודשי לאתר רק 5 ש"ח"**. בפועל חויבו הלקוחות בתעריף זה רק בחודש הראשון להתקשרותם עם המשיבה, בעוד החל מן החודש השני חויבו בסך של 299 ש"ח בגין כל חודש. המבקש עתר לפיצוי בעילות שונות בגין נזקים ממוניים ולא ממוניים. את סך הנזק המצרפי אמד ב- 18,740,000 ש"ח.
3. במסגרת בקשה לאישור הסדר פשרה, שהוגשה ביום 20.5.2014, עוד קודם להגשת תגובה לבקשת האישור, ציינה המשיבה, בין היתר, כי עמוד ההתקשרות שהמבקש טוען שעל בסיסו התקשר עם המשיבה הופיע באתר חודשים ספורים בלבד. המשיבה הדגישה כי לקוחות רבים, שביטלו את ההתקשרות עמה, צרכו את שירותיה ונהנו מהם במשך תקופה, ולפיכך לא ניתן לומר כי כל מי שביטל את המנוי עשה כן משום שלא ידע מהו התעריף החודשי. בהיבט זה קיים לטענת המשיבה קושי מובנה להוכיח קשר סיבתי בין ביטול ההתקשרות של אדם פלוני לבין התעריפים שגבתה המשיבה החל מהחודש השני להתקשרות. הדברים נכונים במיוחד נוכח העובדה כי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 4665-10-13

שירותי האתר קשורים לחייהם הפרטיים של המנויים ויכולות להיות סיבות מגוונות להתנתקות מן השירות. המשיבה הוסיפה כי גם לקוחות שלא ידעו כי התעריף משתנה החל מן החודש השני ראו או צריכים היו לראות במסגרת פירוט החיובים החודשי שקיבלו מחברת האשראי את גובה החיוב החודשי. ביחס לתעריפיה ציינה המשיבה כי החל מחודש אוגוסט 2012 גבתה ממנוייה 249 ש"ח לחודש; והחל מחודש יוני 2013 גבתה סך חודשי של 299 ש"ח.

4. חרף כל אלו באו הצדדים בדברים והגיעו להסדר פשרה, אשר נוסח מתוקן שלו הוגש לבית המשפט ביום 29.7.2014 (להלן – **הסדר הפשרה המתוקן**). במסגרת הסדר הפשרה המתוקן הוגדרה ה"קבוצה" ככוללת את לקוחות המשיבה אשר רכשו מנוי לאתר המשיבה בין 1.9.2012 - 30.8.2003 ואשר בטלו את המנוי "מן הטעם שלא היו מודעים לכך כי המנוי מתחדש באופן אוטומטי בתום החודש הראשון במחיר הגבוה ממחיר המנוי בחודש הראשון". הוסכם כי בתוך 30 ימים מהיום שבו יהפוך פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה לחלוט (להלן – **המועד הקובע**) תפרסם המשיבה מודעה באתר אודות פרטי הסדר הפשרה ואופן הענקת הפיצוי לחברי הקבוצה. למשך 90 ימים מיום פרסום המודעה הנ"ל (להלן – **תקופת ההסדר**) תעניק המשיבה פיצוי אישי לכל אחד מחברי הקבוצה, שיישלח במהלך תקופת ההסדר מכתב בדואר רשום בנוסח המצורף כנספח ב' להסכם, וזאת עד לסך כולל של 815,300 ש"ח, כמפורט להלן:

א. חבר קבוצה שביטל את המנוי במהלך התקופה שבין 30 ל-60 ימים לאחר מועד הרכישה (להלן – **קבוצה א'**) יהיה זכאי להשבה כספית בסך 261.5 ש"ח ולפיצוי בגין אי נוחות בקשר עם העובדות המתוארות לעיל בסך 150 ש"ח. סך הכל יהיו זכאים החברים בתת קבוצה זו לפיצוי אישי בסך 411.5 ש"ח. הפיצוי המצרפי לחברי קבוצה א' לא יעלה על סך כולל של 411,500 ש"ח.

ב. חבר קבוצה שביטל את המנוי שרכש מהמשיבה במהלך התקופה שבין 60 ל-90 ימים לאחר מועד הרכישה (להלן – **קבוצה ב'**) יהיה זכאי להשבה כספית בסך 523 ש"ח ולפיצוי בגין אי נוחות בקשר עם העובדות המתוארות לעיל בסך 150 ש"ח. סך הכל יהיו זכאים החברים בקבוצה זו לפיצוי אישי בסך 673 ש"ח. הפיצוי המצרפי לחברי קבוצה ב' לא יעלה על סך כולל של 403,800 ש"ח.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 4665-10-13

המכתב, נספח ב' להסדר הפשרה, כולל פניה של חבר הקבוצה לב"כ המשיבה במסגרתו מאשר חבר הקבוצה כי רכש את המנוי לאתר בתקופה שבין 1.9.2012 ועד ליום 31.8.2013, משום שלא היה מודע לכך כי המנוי מתחדש באופן אוטומטי בתום החודש הראשון במחיר גבוה ממחיר המנוי בחודש הראשון. המכתב כולל פרטים אישיים של הפונה (שם ומס' ת.ז.); זיהוי פרטי כרטיס האשראי שלו; שם משתמש באתר; טל' נייד; ופרטי חשבון בנק, ומובהר בו כי פרטים אלו יישמרו בסודיות. הוסכם, כי ככל שבידי המשיבה אסמכתאות כתובות המעידות על ביטול התקשרותו של אחד מחברי הקבוצה מסיבות אחרות הוא לא יהיה זכאי לקבל פיצוי כאמור לעיל.

הפיצוי האישי ישולם לכל חבר קבוצה תוך 30 ימים מתום תקופת ההסדר בהעברה בנקאית או באמצעות המחאה, על פי בחירתו. היה מספר הפונים הנמנים עם חברי קבוצה א' גדול מ-1000 או מספר הפונים הנמנים עם חברי קבוצה ב' גדול מ-600 יחולק הפיצוי המצרפי לכל קבוצה במספר הפונים; המשיבה לא תעניק פיצוי גבוה מהמוסכם מכל סיבה שהיא. כמו כן לא יוענק פיצוי למי שמכתבו לא נשלח עד ליום האחרון של תקופת ההסדר (אישור דואר ישראל על שליחת המכתב יהווה ראיה מספקת).

בנוסף הוסכם כי המשיבה תערוך התאמות בתקנונה באופן שיבהיר את מנגנון החיוב.

5. ביום 17.8.2014 הוריתי לצדדים לפרסם הודעה בדבר הגשת הבקשה לאישור הסדר הפשרה בעיתונות ולשלוח העתק ממנה ליועץ המשפטי לממשלה, לממונה על הגנת הצרכן ולמנהל בתי המשפט. במסגרת ההודעה שפורסמה כאמור, פורטו עיקרי ההסדר והוגדרה הקבוצה. בנוסף, צוין בה, בין היתר, כי בתוך 45 ימים ממועד הפרסום רשאים חברי הקבוצה להגיש התנגדויות להסדר או לבקש רשות לצאת מן הקבוצה. הליכים אלו ננקטו בהתאם לנדרש בסעיפים 18-19 לחוק תובענות ייצוגיות.

6. לאחר הפרסומים הנ"ל לא הוגשו התנגדויות מצד חברי הקבוצה ואף לא אחד מהם ביקש שלא להימנות עליה לעניין הסדר הפשרה. היועץ המשפטי לממשלה (להלן – היועמ"ש) הודיע, באמצעות באת כוחו, כי לעמדתו אין לאשר את הסדר הפשרה. להלן יפורטו הכשלים אותם העלה היועמ"ש בעמדתו ולצידם תגובת הצדדים והכרעתי:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 4665-10-13

א. היועמ"ש טען כי פרסום המודעה בדבר הסדר הפשרה ובדבר הפיצוי לחברי הקבוצה באתר האינטרנט של המשיבה אינו יעיל, מאחר שחברי הקבוצה הם מי שביטלו את המנוי שלהם לאתר וחדלו לגלוש בו.

נוכח עמדת היועמ"ש הסכימו הצדדים, כי בנוסף לפרסום בעיתונות כמתחייב מן הדין, ובנוסף לפרסום באתר האינטרנט שיבוצע כמוסכם, תפרסם המשיבה קישור למודעה בקשר לפשרה דנן שיופיע במנוע החיפוש "גוגל" בכל פעם שיוקלדו מילות החיפוש: "סקס פארטי פשרה"; "סקס פארטי ייצוגית"; "סקס פארטי בית משפט"; "סקס פארטי פיצוי". לשם כך יוקצו 5,000 ש"ח שהינם שווי ערך לאלפי חשיפות למודעה. הקישור יופיע בגוגל לאורך כל תקופת ההסדר (90 יום). אני הופך את הסכמת הצדדים דלעיל לחלק מהסדר הפשרה.

להשלמת התמונה אוסיף כי במהלך הדיון לפני נשקלה האפשרות לפיה תשלח המשיבה הודעות מייל לחברי הקבוצה, אך בהקשר זה מקובלת עלי עמדתם של ב"כ המבקש והמשיבה כי נזקיהן של הודעות מסוג זה, ובפרט החשש לפגיעה בפרטיותם של מקבליהן אם יגיעו לעיניהם של צדדים שלישיים, עלולים לעלות על יתרונותיהן.

ב. היועמ"ש טען, כי בהינתן שהפיצוי האישי יוענק רק למי שיפנה לב"כ המשיבה בדואר רשום, קיים חשש שרק חלק קטן מחברי הקבוצה יפנו בפועל לקבלת הפיצוי.

נוסח המכתב, שעל חברי הקבוצה המעוניינים בפיצוי להפנות למשיבה (נספח ב' להסדר הפשרה), הינו נוסח אחיד ומילוי הפרטים החסרים בו פשוט וניתן לביצוע על נקלה. זאת ועוד: במהלך הדיון שלפני הוסכם, כי חברי קבוצה שיחפצו בכך יוכלו לפנות לב"כ המשיבה גם בדואר אלקטרוני (במקום בדואר רשום). סעיף 3.4.1 להסדר הפשרה מתוקן אפוא בהתאם וב"כ הצדדים שילימו בו את כתובת הדוא"ל שתקבע לצורך זה.

ג. היועמ"ש טען, כי יש למנות בודק הן לצורך בחינת הנתונים שמסרה המשיבה לפיהם קיימים רק 1,600 חברי קבוצה, הן לצורך בחינת השאלה אם ניתן לזכות את חשבונותיהם ללא בקשה יזומה מצדם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 4665-10-13

בהתאם להחלטתי מיום 1.3.2015 הגישה המשיבה תצהיר מטעמה, לפיו מספרם הכולל של הנרשמים לאתר בתקופה הרלבנטית, אשר בטלו את חברותם בפרק זמן של 90-30 יום הינו 1,357 לקוחות. תוכנו של התצהיר נבדק ואושר בנפרד על ידי רואה חשבון. אין סיבה לפקפק בהצהרת המשיבה לפיה אין היא נוהגת לשמור ברשותה את פרטי כרטיסי האשראי של לקוחות העבר שלה, מה גם שהדבר אסור על פי דין. נוכח הצהרות אלו, איני רואה טעם למנות בודק. יצוין, כי במהלך הדיון לפני אף הוסכם כי הגדרת הקבוצה תצומצם ותכלול רק את אלה שביטלו את חברותם במהלך תקופה שבין 90-30 יום מההרשמה, והסכמה זו, המהווה חלק בלתי נפרד מהסדר הפשרה, מייטרת את הצורך לבחון את מספר הביטולים בתקופות שלאחר מכן (שלגביהם לא יחול ממילא מעשה בית דין).

ד. היועמ"ש טען כי הסדר הפשרה קובע תקרת פיצוי מקסימאלי, אולם אינו קובע מה ייעשה בכספים שיוותרו בידי המשיבה ולא ימומשו על ידי חברי הקבוצה.

הצדדים הבהירו בתגובתם, כי על אף שמספרם הכולל של לקוחות המשיבה שנרשמו לאתר בתקופה שבין 1.9.2012 ל- 30.8.2013 וביטלו את ההרשמה תוך 90-30 יום הוא כמפורט לעיל, הרי שלא ניתן לדעת מהי הסיבה לביטול המנוי של כל אחד ואחד מהם, ומשכך לא ניתן להניח שכל הביטולים בוצעו מחמת עליית מחיר המנוי דווקא. מטעם זה הוסכם כי רק מי שיפנה באופן יזום למשיבה יקבל את הפיצוי. יחד עם זאת הודיעה המשיבה כי היא מוכנה לתרום לטובת הציבור כל סכום שלא ימומש עד לסך של 250,000 ש"ח, וזאת בדרך של העברתו לגוף ציבורי שעליו יסכימו הצדדים או שייקבע על ידי בית המשפט.

נוכח מכלול הנתונים ומאחר שלחברי הקבוצה ניתנת הזדמנות לקבל פיצוי אישי מבלי שיידרשו להוכיח את תביעתם, זולת עצם הפנייה למשיבה – הסכמת הצדדים לקבוע רצפת פיצוי כוללת חלקית של 250,000 ש"ח – סבירה בעיני. לשאלת אופן העברתו של הסכום לגוף ציבורי אתייחס בנפרד בהמשך.

ה. היועמ"ש העיר, כי במסגרת ההסדר מתחייבת המשיבה לבצע התאמות נוספות בתקנונה, ללא שברור לאילו התאמות היא מכוונת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 4665-10-13

בתגובה לאמור צירפו הצדדים תקנון הכולל את השינויים שהמשיבה מתחייבת להכניס בנוסחו הנוכחי, באופן שיבהיר את מנגנון החיוב ויתאם את הדין בכל הנוגע לביטול המנוי.

7. נוכח הבהרותיהם של הצדדים והתיקונים להסדר הפשרה כפי שפורטו לעיל אני מוצא כי הסדר הפשרה על תיקוניו הינו ראוי, סביר והוגן בהתחשב בעניינם של כלל חברי הקבוצה, וכי סיום ההליך בפשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין. לפיכך, אני מאשר ונותן לו תוקף של פסק דין. מובהר בזה כדלקמן:

א. עילות התביעה עליהן התבססה בקשת האישור הינן: הפרת חובות גילוי לפי סעיפים 4, 13 ו-14 לחוק הגנת הצרכן ותקנות ביטול עסקה, הטעיה (חוזית ונזיקית), ניצול מצוקת הצרכן לפי סעיפים 3(ב) ו-13ד לחוק הגנת הצרכן, הפרת חובה חקוקה, רשלנות ועשיית עושר ולא במשפט.

ב. חברי הקבוצה עליהם חל הסדר הפשרה הם כל "לקוחות המשיבה אשר רכשו מנוי לאתר המשיבה החל מיום 1.9.2012 ועד ליום 30.8.2013 וביטלו את המנוי שנרכש במהלך תקופות שבין 90-30 יום לאחר מועד הרכישה משום שלא היו מודעים להתחדשותו האוטומטית בתום החודש הראשון במחיר הגבוה ממחיר המנוי בחודש הראשון".

ג. השאלות המהותיות שבעובדה ובמשפט, המשותפות לכאורה לכל חברי הקבוצה הינן: האם המשיבים הטעו את הלקוחות באמצעות המבצע המוזל שהופיע באתר בתקופה הרלוונטית; האם התנהלותם עולה כדי הפרת חובות גילוי, הטעיה (חוזית וצרכנית), ניצול מצוקת הצרכן, הפרת חובה חקוקה, רשלנות או עשיית עושר ולא במשפט?

ד. בהתאם להסדר הפשרה, שעיקריו פורטו לעיל, הוא מהווה מעשה בית דין לגבי כל חברי הקבוצה וביחס לכל העילות והסעדים שנטענו במסגרת בקשת האישור.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 4665-10-13

העברת סכום הפיצוי המינימלי לגוף ציבורי

8. הסכמתם של הצדדים להעביר את יתרת סכום הפיצוי המינימלי לגוף ציבורי טעונה התייחסות נוספת:

בפסק דיני בת"צ 22236-07-11 שרייר ואח' נ' שירותי בנק אוטומטיים בע"מ ואח' (16.9.2014), אשר עסק בהרחבה בסוגיית ניתוב פיצוי לטובת הציבור לעמותות, נקבע, כי נכון לעת הזו ובהתאם לדין הקיים נתונה בחירת העמותות מקבלות הפיצוי לטובת הציבור בידיהם של הצדדים. יחד עם זאת, על מנת שניתן יהיה לקבוע כי בחירה זו ראויה ומשרתת את עניינם של חברי הקבוצה, עליה לקיים דרישות מספר, ואלו הן:

א. הגשת תצהיר מטעם הצדדים להליך ובאי כוחם המסביר כיצד ומדוע נבחרו העמותות, ומפרט כל קשר בעבר או בהווה בין הצדדים או באי כוחם או מי מהם לבין העמותות. קיומו של קשר כאמור לא יחייב בהכרח את פסילתו של הגורם המוצע, אך ברי שמתחייב גילוי נאות שלו על מנת לאפשר לבית המשפט להפעיל בעניין זה את שיקול דעתו.

ב. הגשת תצהיר מטעם הנתבעת המפרט את התחייבויותיה הקודמות להעברת כספים לעמותה וכל העברות שבוצעו או עתידות להתבצע אליה, שכלולה בו הצהרה מפורשת כי "התרומה נשוא ההסדר אינה כלולה ולא תיכלל בעתיד בהתחייבויותיה או בתכניותיה הפילנטרופיות של הנתבעת אלא היא מעבר להן, לא הוסכם קודם לכן על העברתה לגורם הנתרם, ואף אין מדובר בתרומה שאותה התחייבה הנתבעת לתת בהסדר פשרה קודם כלשהו".

ג. על העמותה להיות בעלת אישור ניהול תקין מרשם העמותות.

ד. על העמותה לפרט בתצהיר את הליכי התובענות הייצוגיות שבהן קיבלה תרומות, הסכומים שקיבלה בכל הליך, והאופן שבו השתמשה בהם.

ה. על העמותה הנתרמת להציג אישור מוסדותיה המוסמכים לקבלת התרומה ותכנית פעולה מה יעשה בה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 4665-10-13

ו. על העמותה להתחייב להגיש לבית המשפט ולצדדים דו"ח מפורט מאומת בתצהיר בדבר השימוש שנעשה בתרומה בפועל.

9. בפסק דין שניתן אך לא מכבר בת"צ (חי') 29191-09-13 **אבידור נ' שטראוס גרופ בע"מ** [2015] סברה כב' השופטת י' וילנר, כי חלק מהתנאים המפורטים דלעיל **"מובילים למעורבות יתר של בית המשפט והכבדה ניכרת על כל המעורבים (הצדדים, הגוף הנתרם ובית המשפט), הכבדה שאינה צריכה לעניין..."**. מהמשך ההחלטה עולה כי הדברים כווננו לדרישה להגשת תצהיר המפרט את השיקולים שהביאו את הצדדים לבחור בגוף הנתרם, אשר להשקפת כב' השופטת וילנר אינה נחוצה, שכן **"בחירת זהות הגוף הנתרם היא פרוגטיבה של הצדדים וממילא אין מקום להתערב בשיקוליהם בעניין זה, אלא אם, על פניו, נראה כי שיקולים זרים עומדים בבסיס בחירת הגוף הנתרם, וטובת הקבוצה אינה עומדת לנגד עיניו של בא כוחה"**. כך גם סבורה כב' השופטת וילנר כי לגבי הגוף הנתרם **"ניתן להסתפק בהמצאת אישור ניהול תקין תקף למועד קבלת התרומה. הטלת חובה על הגוף הנתרם, שאינו צד להתדיינות, להגיש תצהיר בו יפרט האם קיבל בעבר תרומות בהסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות ומה השימוש שעשה בכספים אלה בפועל; מה יעשה בכספי התרומה האמורים להתקבל במקרה הנדון, לרבות התחייבות להגיש דו"ח מפורט בדבר עמידה בתכנית הפעולה והשימוש שבוצע בתרומה - היא דרישה מכבידה יתר על המידה וחורגת היא מתפקידו של בית המשפט..."**, מה עוד שלבית המשפט אין כלי פיקוח ואף לא ברור מה יהא תפקידו כאשר יקבל תצהירים אלו.

10. במסגרת הדיון שלפני עתרה ב"כ המשיבה לאמץ את עמדתה של כב' השופטת וילנר. היועמ"ש בקש לדבוק בתנאי פס"ד **שרייר** וב"כ המבקש הותיר את ההכרעה לשיקול דעת בית המשפט.

11. שקלתי בכובד ראש את דברי כב' השופטת וילנר אך עמדתי בעניין **שרייר** נותרה על כנה. אתייחס תחילה לדרישה להגשת תצהיר המפרט את שיקולי הצדדים לבחירת העמותות הנתרמות:

כפי שפורט בעניין **שרייר**, אחד מהחששות המובנים בבחירתם של הצדדים בעמותות הנו עשיית שימוש במתן התרומה כפלטפורמה לקידום אג'נדות פרטיות של הצדדים ולהאדרת שמם, תוך הצנעת העובדה שאין מדובר כלל בתרומה פילנטרופית שלהם, כי אם בפיצוי לטובת הציבור השייך, למעשה, לחברי הקבוצה המיוצגת. כך גם קיים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 4665-10-13

חשש שהנתבעת בחרה בעמותה או בעמותות שאמורות היו לקבל את התרומה ממילא, אם מכוח הסדר פשרה בתובענה ייצוגית אחרת, אם מכוח הסכם קודם בין הגופים, או כי בין הצדדים להליך או מי מהם לבין הגורם הנתרם קיים קשר, אשר יאפשר קבלת טובת הנאה מן הגוף הנתרם כנגד הבחירה בו, אם במישרין אם בעקיפין, כך שחלק מסכום התרומה שיועד לרווחת הציבור ימצא דרכו, למעשה, לכיסו של אחד מהצדדים להליך.

להשקפתי, פירוט פוזיטיבי של השיקולים לבחירת העמותות - בצד יתר ההצהרות הנדרשות מהצדדים בקשר לבחירה זו (אשר כב' השופטת וילנר אינה חולקת על נחיצותן) - הנה נגזרת מובנת מאליה של חובת הצדדים ב"גילוי נאות ביחס לכל הפרטים המהותיים הנוגעים להסדר הפשרה", כנדרש בסעיף 18 לחוק תובענות ייצוגיות ובתקנה 12 לתקנות, מחד גיסא, ושל חובת בית המשפט לבחון האם מדובר ב"הסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה", כנדרש בסעיף 19(א) לחוק. בחירת העמותות היא אמנם פררוגטיבה של הצדדים, אך בהינתן שהבחירה לא נועדה לשרת את הצדדים אלא את חברי הקבוצה, אשר בכספם מדובר, זכאים חברי הקבוצה לקבל ולו הסבר כללי מה עמד ביסודה.

יוטעם, כי אני מסכים לדברי כב' השופטת וילנר לפיהם בית המשפט אינו אמור להתערב בבחירה אלא "אם על פניו נראה כי שיקולים זרים עומדים בבסיס בחירת הגוף הנתרם, וטובת הקבוצה אינה עומדת לנגד עיניו של בא כוחה". ואולם, כיצד יוכל בית המשפט להעביר את הבחירה בשבטו של מבחן זה אם אינו יודע מהם השיקולים שעמדו ביסודה?

12. ומכאן לדרישות הקשורות לגוף הנתרם: בפס"ד שרייר עמדתי על כך, כי קושי מובנה נוסף בניתובו לעמותות של פיצוי לטובת הציבור הנו בחירה בעמותות שלא נבחנו כשירותן והתאמתן, העלולה להוביל לכך, שבתרומות ייעשה שימוש החורג מייעודן עד כדי ירידתן לטמיון. התממשותו של חשש זה תפגע בחברי הקבוצה ותסכל את ציפיותיהם הלגיטימיות, שהרי יש להניח שהם הסכימו לוותר על תביעותיהם האישיות כנגד העברת תרומה לעמותה על בסיס ההנחה שהתרומה תשמש לייעודה.

במצב דברים זה קשה להלום, כי הסדר פשרה הכולל הסכמה בדבר ניתוב הפיצוי לעמותות - שאין בצידו ולו ניסיון להקהות חשש זה - הנו "הסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה", כנדרש בסעיף 19(א) לחוק. יסודן של הדרישות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 4665-10-13

שבהן חייב לעמוד הגוף הנתרם (דרישות ג-ו לעיל) אינו אלא בכך ודומני, כי ב"כ התובע המייצג - האמון על שמירת עניינם של חברי הקבוצה - חייב היה מלכתחילה לכלול דרישות אלו בהסדר הפשרה ולקיים אחריהן מעקב ופיקוח. וכי מדוע אין חברי הקבוצה זכאים לדעת, כי בא הכוח המייצג בחר להעביר את הפיצוי המגיע להם לעמותה שהשכילה לנצל כראוי תרומות קודמות שהועברו לה ואשר מוסדותיה המוסמכים אישרו את קבלת הפיצוי, ערכו תכנית פעולה מה יעשה בו, והתחייבו לדווח לבא הכוח המייצג מה נעשה בו בפועל?

ודוקו: אין אני בא לחלוק על דברי כב' השופטת וילנר, כי בית המשפט אינו אמור לבחון את התכניות ואת הדוחות בעצמו ולקיים אחריהם פיקוח יזום, אלא שלהשקפתי – בהינתן סעיף 19(א) לחוק והשיקולים שפורטו לעיל - אין בית המשפט פטור מלבחון האם בא כוח הקבוצה עשה כן. אשר לשאלה: מה יהא על בית המשפט לעשות עם קבלת התכניות והמידע הרי דומני שהתשובה היא, שכל הנדרש מבית המשפט הנו להורות על העברתם לתגובתו של היועץ המשפטי לממשלה, הנוטל ממילא חלק פעיל בהליך אישור הסדר הפשרה והמסוגל לבצע (באמצעות האורגנים המתאימים של המדינה) כל בדיקה כפי שיראה לנכון. ככל שהיועץ המשפטי לממשלה ימצא כשל בהתאמתה של העמותה לקבל את כספם של חברי הקבוצה, יהיה על בא כוח הקבוצה - ובמידת הצורך גם על בית המשפט - לתת על כך את הדעת.

13. ולסיום אציין כי הניסיון הקצר למן מתן ההחלטה בעניין **שרייר** מעלה, שכל הנוגעים בדבר הצליחו ומצליחים למלא על נקלה את כל הדרישות שפורטו באותה החלטה. ראו לדוגמא: ההחלטה המסכמת מיום 24/11/14 בעניין **שרייר**; ת"צ (ת"א) 40303-03-13 **שלו נ' מגה קמעונאות** (13/11/14); ת"צ (ת"א) 14282-11-13 **לוי נ' החברה למשקאות קלים** (10/2/15).

14. אחזור, אפוא, לענייננו: ככל שתותר יתרת פיצוי לחלוקה למוסד ציבורי, יקיימו הצדדים תוך 75 ימים מתום תקופת ההסדר את הדרישות א-ו שבסעיף 8 לעיל. החלטה בדבר העברת הכספים בפועל תתקבל במידת הצורך בנפרד.

גמול ושכ"ט עו"ד

15. הצדדים המליצו, כי המשיבה תישא בשכר טרחת ב"כ המבקש בסך 17% משיעור הפיצוי שתשלם המשיבה בפועל, ובלבד שסכום זה לא יפחת מ-100,000 ש"ח

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 4665-10-13

בתוספת מע"מ, וכן בגמול למבקש בשיעור 1.7% משיעור הפיצוי שתשלם המשיבה בפועל ובלבד ששכום זה לא יפחת מ-10,000 ש"ח, אשר ישולמו בתוך 7 ימים מהמועד הקובע.

16. נוכח השיקולים המפורטים בסעיפים 22-23 לחוק תובענות ייצוגיות נראה, כי השיעורים האחוזיים המומלצים (17% ו-1.75%) הם סבירים וניתן לאשרם. עם זאת, אין בידי לאשר את ה"ריצפות" המומלצות ובפרט את זו שעניינה בשכ"ט עו"ד מינימאלי של 100,000 ש"ח, מן הטעם שהמלצה זו מנוגדת להלכה הפסוקה, לפיה שכר טרחתו של בא הכוח המייצג יחושב, ככלל, לפי שיטת האחוזים ויגזר מהסכום הכולל שתשלם הנתבעת בפועל לחברי הקבוצה (ע"א 2046/10 **עזבון המנוח שמש ז"ל נ' רייכרט ואח'** (23/5/2012)). לא נעלם מעיני כי הסדר הפשרה כולל מרכיב של הסדרה עתידית, אלא שנוכח מכלול הנתונים, לרבות השלב המוקדם יחסית שבו הסתיים ההליך והעובדה שלא היה מורכב, אני סבור, כי השיעורים האחוזיים המומלצים מכסים בנסיבות העניין גם מרכיב זה.

17. בשלב זה תשלם, אפוא, המשיבה, כתשלום ביניים, גמול בסך 3,060 ש"ח ושכ"ט עו"ד בסך 30,600 ש"ח ומע"מ, המהווים, בהתאמה, 1.7% ו-17% מסכום פיצוי עתידי בסך 180,000 ש"ח.

תוך 45 יום מתום תקופת ההסדר תגיש המשיבה תצהיר של גורם מוסמך מטעמה ולפיו: (1) בוצע הפרסום בכל המדיות כמפורט לעיל (לרבות אסמכתאות לפרסומים); (2) שולם פיצוי אישי לכל חבר קבוצה שפנה למשיבה בהתאם לאמור לעיל (לרבות פירוט מספר הפונים, מספר חברי הקבוצה שפוצו וסכומי הפיצוי ששולמו להם).

ככל שישתבר כי שיעור המימוש עד להגשתו של התצהיר יעלה על 250,000 ש"ח, יהיו המבקש ובא כוחו רשאים לעתור לאישור סופי של גמול ושכ"ט עו"ד, בגבולות השיעורים האחוזיים דלעיל.

ככל שהתצהיר יעלה, כי שיעור המימוש היה נמוך מ-250,000 ש"ח, יהא על הצדדים להציע תוך 30 יום נוספים גוף ציבורי שאליו יועבר ההפרש, ולקיים לגביו את התנאים שנקבעו בעניין **שרייר** כמפורט לעיל. לאחר העברת ההפרש לגוף הציבורי יהיו רשאים המבקש ובא כוחו לעתור לאישור תשלום יתרת הגמול ושכר הטרחה שאושרו כאמור (כאשר השיעורים הנ"ל ייגזרו מערך מימוש של 250,000 ש"ח).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 4665-10-13

18. במהלך הדיון שלפני הסכימה המשיבה, כי אם שיעורם הכולל של הגמול ושכר הטרחה, שישולמו בפועל בהתאם לאמור לעיל, יהיה נמוך מהרצפה הכוללת המומלצת בסך 110,000 ש"ח, אזי יתווסף ההפרש לסכום הפיצוי שיועבר לגוף הציבורי. אני הופך גם הסכמה זו לחלק מפסק דיני.

19. אני מורה על פרסום הודעה לפי סעיף 25(4) לחוק תובענות ייצוגיות. ב"כ הצדדים יגישו לאישורי בתוך 10 ימים את נוסח הפרסום, התואם את כל האמור לעיל.

המזכירות תמציא את העתק פסק הדין לצדדים ולפמת"א, וכן למנהל בתי המשפט לצורך רישומו בפנקס התובענות הייצוגיות.

ניתן היום, כ"ה אדר תשע"ה, 16 מרץ 2015, בהעדר הצדדים.

יצחק ענבר, שופט, סגן נשיאה